

İşletme hakkı devir sözleşmesi kapsamında itfa edilmemiş yatırım tutarlarının tüketicilerden tahsil edilmesinin KV ve KDV karşısındaki durumu hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	47285862-010.01[6-2012/07]-18
Tarih	30.07.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

KAHRAMANMARAŞ VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Sayı : 47285862-010.01[6-2012/07]-18

30/07/2013

Konu : İşletme hakkı devir sözleşmesi kapsamında itfa edilmemiş yatırım tutarlarının tüketicilerden tahsil edilmesinin KV ve KDV karşısındaki durumu

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, ... vergi kimlik numaralı mükellefi olduğunuz, ... ile şirketiniz arasında imzalanan İşletme Devir Hakkı Sözleşmesinin Geçici 1 inci maddesi uyarınca şirketinizin ... tarafından 2006-2010 yıllarına ait itfa edilmemiş yatırım tutarlarını tarife yoluyla tüketicilerden tahsil ettiği, tahsil edilen tutarların bahse konu sözleşme gereğince her itfa yılının tamamlanmasını müteakip ... banka hesabına transfer edileceği, söz konusu işlemin beş yıl süre ile devam edeceği belirtilerek; bu gelirlerin şirketinizin kurumlar vergisi matrahının tespitinde gelir olarak dikkate alınıp alınmayacağı ile bu tahsilatların ilgili şirketin banka hesaplarına transferi işleminin katma değer vergisinin konusuna girip girmeyeceği hususlarında Başkanlığımız görüşünün bildirilmesi

istenilmektedir.

I. KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesinde kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde de Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun "Bilanço esasına göre ticari kazancın tespiti" başlıklı 38 inci maddesinde, bilanço esasına göre ticari kazancın, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet fark olduğu, bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce işletmeye ilave olunan değerlerin bu farktan indirileceği işletmeden çekilen değerlerin ise farka ilave olunacağı ve ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanunun 40 ve 41 inci maddeleri hükümlerine uyulacağı belirtilmiştir.

Ticari kazancın tespitinde iki temel ilke geçerlidir. Bunlar "dönemsellik" ve "tahakkuk esası" ilkeleridir. Tahakkuk esası ilkesinde, gelir veya giderin miktar ve mahiyet itibariyle kesinleşmiş olması, yani geliri veya gideri doğuran işlemin tekemmül etmesinin yanı sıra, miktarının ve işlemde kaynaklanan alacağın veya borcun ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Bu esas dikkate alındığında bir gelir unsurunun, özel bir düzenleme bulunmadığı sürece, mahiyet ve tutar itibariyle kesinleştiği dönem kazancının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.

Bu hükümler uyarınca, şirketiniz ile arasında imzalanan işletme hakkı devir sözleşmesi kapsamında 2006-2010 yıllarına ait itfa edilmemiş yatırım tutarlarının tarife yoluyla tüketicilerden tahsil edilmesi halinde, tahsil edilen tutarlar kurum kazancının tespitinde gelir olarak dikkate alınacaktır.

Öte yandan, tahsil edilen ve sözleşme uyarınca Bakanlık veya Bakanlığın belirleyeceği kuruluşa aktarılacak olan tutarların, tahakkuk ettikleri dönem itibarıyla kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınması mümkündür.

II. KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu; 20 nci maddesinde de teslim ve hizmet işlerinde katma değer vergisi matrahının bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel olduğu, bedel deyiminin ise malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği hükme bağlanmıştır.

8/8/2011 tarihinde yayımlanan 60 no.lu KDV Sirkülerinin (1.2.1) bölümünde "herhangi bir teslim veya hizmetin karşılığı olarak ortaya çıkmayan ödemelerin katma değer vergisinin konusuna girmediği" açıklamasına yer verilmiştir. Dolayısıyla, herhangi bir mal teslimi veya hizmet ifası mahiyetinde olmayan teslim ve hizmetler katma değer vergisinin konusuna girmemekte olup, bu şekilde yapılan işlemler karşılığında ödenen bedeller üzerinden katma değer vergisi hesaplanmadığı gibi bunların aktarılmasında da katma değer vergisi hesaplanmamaktadır.

Ancak, özelge talep formunuz ve eklerinin incelenmesinden A.Ş. adına tahsil ettiğiniz tutarları, faturada ayrı bir kalem olarak göstermediğiniz, bu tutarı da matraha dahil ederek itfa bedeli dahil toplam bedel üzerinden katma değer vergisi hesapladığınız anlaşılmıştır.

Buna göre, A.Ş.'nin 2006-2010 yıllarına ilişkin itfa edilmemiş yatırım tutarlarının, şirketiniz tarafından üzerinden katma değer vergisi hesaplanmak suretiyle tahsil edilerek adı geçen şirketin hesabına transfer edilmesi işleminde, A.Ş. tarafından şirketinize düzenlenecek faturada, aktarılan bedel üzerinden genel oranda (%18) katma değer vergisi hesaplanması gerekmektedir.

..... A.Ş.'nin şirketinize düzenleyeceği faturada hesaplanan katma değer vergisi ise şirketiniz tarafından Kanunun 29 ve 34 üncü maddelerinde yer alan hükümler çerçevesinde indirim konusu yapılacaktır. İndirim hakkının Kanunun 29 uncu maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılı aşılmamak şartıyla, ilgili vesikaların kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde kullanılabileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 17.09.2026